

Schriftelijke vragen van de fractie van PRO over straatcoaches

Datum vraag: 8-6-2026
Indiener: G. Hageman
Nummer:
Datum antwoord: 8-6-2026

Aanleiding:

Het college van Rheden heeft besloten om nog dit jaar inzet te plegen van straatcoaches voor overlastgevende locaties. Deze inzet is niet in de gemeenteraad besproken en ook de aanleiding (aanpak ernstige overlast van jongeren op drie locaties) is niet specifiek in de raad aan de orde geweest. Dit roept een aantal vragen op over de openbare orde/veiligheidssituatie in onze dorpen, de maatregelen tegen overlast tot nu toe, de keus voor het instrument straatcoaches, doelen en inzet van dit instrument, inzetduur en resultaten en de financiering.

Vraag 1: de Financiering

Met de inzet voor het jaar 2026 is eenmalig een bedrag van ca. 175k (ex. BTW) gemoeid. De financiering van dit bedrag komt uit twee verschillende potjes en een nog te alloceren bedrag. Hoewel de individuele bedragen onder de 75K liggen is hier sprake van een samenhangend programma.

Met de gemeenteraad is afgesproken dat programma's boven de 75K voor instemming aan de Raad worden voorgelegd. Waarom heeft dat in dit geval niet plaatsgevonden?

Antwoord: De afspraak tussen college en raad is dat bij afwijkingen van de begroting bij bedragen boven de € 75.000,—, het college deze verantwoordt in de P&C documenten. Niet dat de raad daartoe moet besluiten.

Vraag 2: De huidige inzet van het VTH beleid

Het collegebesluit omschrijft in grote lijnen de reden waarom tot de keuze van dit instrument is besloten. De aanpak zou onvoldoende resultaten opleveren. Specifieke aanpak van jeugdoverlast is onderdeel van zowel het VTH beleid in 2025 en 2026. De inzet van BOA's in combinatie met politieinzet, jeugdwerk etc (BOA 1 taak) is hierbij als een van de hoofddoelen van het VTH beleid geformuleerd. We weten dat onze BOA inzet op dit moment niet optimaal is door o.a. Ziekte en sterkte. Hoe wordt in 2026 uitvoering gegeven aan inzet voor het hoofddoel jeugdoverlast en wat zijn daarvan tot nu toe de resultaten?

Antwoord: Binnen het VTH-beleid blijft de inzet op jeugdoverlast onverminderd doorgaan. Dit gebeurt via de inzet van boa's, in nauwe samenwerking met politie, jongerenwerk en andere partners.

Zoals ook benoemd, is de capaciteit van boa's op dit moment niet optimaal door onder andere ziekte en beperkte bezetting. Dit heeft invloed op de mate waarin structureel toezicht kan worden gehouden op locaties waar overlast plaatsvindt.

Ondanks deze beperkingen is er sprake van inzet op:

- toezicht en handhaving op bekende hotspots;
- samenwerking met politie bij meldingen en incidenten;
- aansluiting bij integrale overleggen zoals het jeugd- en veiligheidsoverleg.

De resultaten zijn wisselend. Op sommige momenten en locaties wordt overlast tijdelijk teruggedrongen, maar er is ook sprake van terugkerende problematiek en verplaatsing van groepen.

De inzet van straatcoaches moet daarom worden gezien als een versterking en aanvulling op de bestaande VTH-inzet, juist op momenten en plekken waar extra aanwezigheid en contact nodig is.

Vraag 3: De keuze voor de inzet van straatcoaches

Gekozen is voor de inzet van de straatcoaches gedurende 2026. Het gebruik van dit instrument is echter niet onomstreden. De afgelopen jaren is uit onderzoek het belang gebleken van het formuleren van de juiste inzetdoelen, effectiviteitsmeting, juiste manier van inzetten etc. maar ook de randvoorwaarden voor succes. Hierdoor lijkt de inzet zonder goed inzetprogramma niet wenselijk. Nog vorige week verscheen een documentaire van Zembla over de gebrekkige effectiviteit van de inzet van onder andere dit instrument. Dit leidt tot een aantal vragen.

Vragen:

3A Is er een specifiek projectplan voor de inzet van dit instrument, wat zijn de inzetcriteria, inzetomvang en duur en welke doelen worden beoogd? Hoe wordt het project begeleid en geëvalueerd?

Antwoord: De inzet van straatcoaches is gebaseerd op een concreet uitgewerkt voorstel, waarin de aard, omvang en werkwijze van de inzet zijn vastgelegd. Dit voorstel is onder andere gebaseerd op de offerte en werkwijze van SASS en een uitleg van de gemeente over de problematiek die speelt.

De belangrijkste doelen van de inzet zijn:

- het terugdringen van jeugdoverlast op specifieke locaties;
- het vergroten van zicht op jeugdgroepen;
- het aanspreken en begrenzen van gedrag;
- het versterken van de samenwerking met partners.

De inzet vindt plaats op bekende overlastlocaties en momenten waarop jongeren zich ophouden, met flexibiliteit om in te spelen op ontwikkelingen.

Er is bewust gekozen voor een praktische en uitvoeringsgerichte aanpak, passend bij het incidentele karakter van de inzet. Tegelijk wordt de voortgang actief gevolgd via:

- periodieke rapportages van de straatcoaches;
- signalen vanuit partners;
- ontwikkelingen in politiemeldingen.

Na afloop van de inzet wordt geëvalueerd in hoeverre de doelen zijn bereikt en welke lessen dit oplevert voor een eventuele vervolgaanpak.

3B Richt het project zich alleen op de overlastgevende jongeren of wordt ook specifieke inzet gepleegd naar bv. de ouders/verzorgers etc.?

Antwoord: De inzet van straatcoaches richt zich primair op jongeren en jeugdgroepen in de openbare ruimte.

Wanneer er signalen zijn van onderliggende problematiek, zoals thuissituaties of opvoedvraagstukken, wordt dit via de bestaande structuur doorgezet naar partners zoals jongerenwerk, zorg en – indien nodig – betrokken instanties die contact met ouders/verzorgers onderhouden.

De aanpak blijft daarmee gericht op straat, maar is ingebed in een breder netwerk waarin ook ouders en opvoedomgeving worden betrokken.

3C Hoe wordt de omgeving van de overlastlocaties betrokken bij dit project.

Antwoord: De omgeving wordt op meerdere manieren betrokken bij de inzet van straatcoaches:

- bewoners en ondernemers kunnen signalen melden bij gemeente en politie;
- straatcoaches zijn zichtbaar en aanspreekbaar aanwezig in de wijk;
- signalen uit de omgeving worden meegenomen in de integrale overleggen.

Daarnaast beschikken de straatcoaches over een direct telefoonnummer voor inwoners, ondernemers, scholen, enzovoort. Dit nummer wordt zoveel mogelijk direct opgenomen. Indien sprake is van actuele overlast, proberen de straatcoaches binnen circa 15 minuten op de betreffende locatie aanwezig te zijn. Lukt dit niet direct, dan nemen zij de melding mee in hun eerstvolgende ronde.

Op deze manier is de drempel laag voor bewoners en ondernemers om signalen te delen en kan er snel en zichtbaar worden gereageerd op situaties in de openbare ruimte.

3D Wat is de exacte duur van de inzet of wordt gerekend met uitloop naar 2027, zo ja, waar wordt dan aan gedacht?

Antwoord

De inzet van straatcoaches is incidenteel voor het jaar 2026 en loopt tot en met december.

Er is op dit moment geen besluit genomen over inzet in 2027. Wel wordt, samen met het sociaal domein, gewerkt aan een verkenning naar de benodigde aanpak voor de langere termijn.

De ervaringen van de huidige inzet worden daarbij meegenomen. Eventuele voortzetting vraagt een nieuw bestuurlijk besluit.

3E Op welke wijze wordt de inzet van straatcoaches onderdeel van een totale inzet om overlastgevers aan te pakken? Op welke wijze wordt samengewerkt met de andere ketenpartners in de gerichte aanpak?

Antwoord: De inzet van straatcoaches maakt onderdeel uit van een bestaande integrale aanpak. Binnen de gemeente wordt al langere tijd samengewerkt via het jeugd- en veiligheidsoverleg en de VIOS-overleggen (Veilig In en Om School), waarin gemeente, politie, handhaving, jongerenwerk, scholen en zorgpartijen participeren.

Binnen deze overleggen wordt gekeken naar zowel overlast als de onderliggende oorzaken, zoals:

- schoolverzuim;
- thuissituaties;
- groepsdruk en sociale dynamiek.

De straatcoaches sluiten aan bij deze overleggen en brengen informatie in vanuit de praktijk op straat. Dit versterkt de samenwerking en zorgt ervoor dat signalen sneller en gericht worden opgepakt.

Daarnaast wordt verkend op welke manier de straatcoaches ook zichtbaar kunnen zijn binnen de scholen, bijvoorbeeld tijdens pauzemomenten. Dit kan bijdragen aan een betere verbinding tussen wat er speelt op straat en wat er binnen schoolmuren zichtbaar is.

De inzet van straatcoaches wordt daarmee nadrukkelijk onderdeel van een bredere, samenhangende aanpak, waarin partners gezamenlijk optrekken in zowel de aanpak van overlast als de onderliggende problematiek.

3F Bekendheid met de lokale omstandigheden bij de coaches is van groot belang blijkt o.a. Uit onderzoek in Limburg. Komen de straatcoaches uit de eigen regio of uit een andere omgeving en hoe wordt hier op ingespeeld?

Antwoord: Lokale kennis en bekendheid met de omgeving en doelgroep zijn belangrijke randvoorwaarden voor een effectieve inzet van straatcoaches. Daarom hebben lokale straatcoaches de voorkeur.

Binnen de huidige inzet is er in ieder geval één straatcoach actief die binding heeft met de gemeente en de regio goed kent. Daarnaast wordt de benodigde lokale kennis opgebouwd door intensieve aanwezigheid in de wijken en samenwerking met lokale partners, zoals jongerenwerk, politie en scholen.

Door het incidentele karakter van de inzet in 2026 is het op dit moment nog niet mogelijk om volledig te werken met lokaal geworven straatcoaches. Indien in de toekomst wordt besloten tot een meer structurele inzet, is het de wens om (deels) lokaal straatcoaches te werven. Deze kunnen dan worden opgeleid en begeleid door ervaren straatcoaches, bijvoorbeeld vanuit Arnhem.

3G Hoe wordt de Raad geïnformeerd over de voortgang van het project?

Antwoord: De raad wordt geïnformeerd via de Berap, waarin ook de financiële verwerking wordt opgenomen, en via een evaluatie na afloop van de inzet in 2026, waarin de effecten van de inzet worden toegelicht.

Indien daartoe aanleiding is, kan de raad tussentijds via een raadsinformatiebrief op de hoogte worden gehouden van ontwikkelingen en bevindingen.